

(สำเนา สบ.ทบ. รับที่ ๑๕๘๔๖ ลง ๒๔ ก.ย.๒๕) บชร.๔๒๔ - ๒๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.ทบ.

(กองการปักครอง โทร.๐๗๗๒๗๑๒๐๐)

ต่อที่ กห ๐๔๐๑/๑๙๑๓๒

วันที่

๑๖ ก.ย.๒๕

เรื่อง การป้องกันอัคคีภัยในหน่วยทหาร

เรียน พบ.ทบ. (ผ่าน พช.พบ.ทบ.(๑))

ลิ๊งที่ส่งมาด้วย บันทึกข้อความ จบ. ที่ กห ๐๔๒๓.๒/๑๙๑๓ ลง ๗ ส.ก.๒๕

๑. จบ.รายงานว่า จากการตรวจจิตราทั่วไป ประจำปีของกรมทหารบก ประจำปี ๒๕๒๕ เรื่อง การจัดระเบียบเรือนโรงที่อยู่ท่ามกลางและสุขาภิบาลของหน่วยทหาร พบว่าในการตรวจหัวข้อการป้องกันอัคคีภัยปรากฏว่าหน่วยทหารส่วนใหญ่จะมีข้อบกพร่องซ้ำๆ กันดังต่อไปนี้

๑.๑ เจ้าหน้าที่ของหน่วยไม่อาจใส่ตรวจตราสายไฟภายในอาคารอย่างสม่ำเสมอ มีหลายหน่วยสายไฟอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยอาจเกิดอัคคีภัยหรืออันตรายต่อตัวทหารได้ทุกเวลา

๑.๒ เจ้าหน้าที่มีนิสัยมักง่าย กล่าวคือ เมื่อไฟสว่างແเพงสะพานไฟขาด นักจะใช้ลวดทองแดง ซึ่งมีความต้านทานไฟสูงทำไฟส์แทน และเมื่อปลักตัวผู้เด็กหักเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพเดิม แต่จะใช้ปลายสายที่ไม่มีฉนวนสอดใส่เข้าไปในปลักตัวเมียเมื่อต้องการใช้ไฟฟ้า เมื่อเดิกใช้งานแล้วไม่ดึงออกยังคงเสียบพิงค่าไว้

๑.๓ เจ้าหน้าที่ไม่อาจใส่เครื่องมือดับเพลิงเคมี ซึ่งทางราชการจ่ายไว้ประจำอาคารกล่าวคือบางหน่วยเครื่องมือดับเพลิงหมดอายุการใช้งานแล้วตั้งหลายปีแต่ไม่รายงานส่งคืนเพื่อขอเปลี่ยนใหม่ ตลอดทั้งไม่เคยอบรมทหารให้ใช้เครื่องมือดับเพลิงให้ถูกต้องตามวิธีการใช้

๑.๔ แผนการบนข่ายเมื่อเกิดอัคคีภัยของหน่วยที่จัดทำขึ้นไว้ส่วนใหญ่จะไม่ทันสมัย เช่น เจ้าหน้าที่รับผิดชอบสับเปลี่ยนโยกข้าย上ไปแล้ว แต่ไม่จัดทดแทน นอกเหนือไปจากนี้หน่วยไม่เคยซักซ้อมการบนข่ายเมื่อเกิดอัคคีภัยตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๑.๕ มีหลายหน่วยเก็บวัสดุไว้ไฟไว้ในอาคารในลักษณะซุกซ่อนไว้ใช้ เพื่อความสะดวกสบายในการนำไปใช้ของเจ้าหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวม

๒. ข้อบกพร่องตามข้อ ๑ จบ.ชี้แจงว่าเกิดจากสาเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ เกิดจากลักษณะนิสัยพื้นฐานของบุคคลที่เคยชินต่อกำกว่า “ไม่เป็นไร” หรือเป็นนิสัยมักง่ายประจำตัวของเจ้าหน้าที่ของหน่วย

๒.๒ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย เช่น ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ตลอดจนระเบียบที่หน่วยกำหนดขึ้นไว้ปฏิบัติมักจะถูกละเลยไม่มีการกวดขันให้ปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง รายงานผลการตรวจการป้องกันอัคคีภัยประจำเดือนของเจ้าหน้าที่ของหน่วยเป็นรายงานที่สมมุติร่างขึ้นให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงนามโดยไม่ได้ตรวจสอบกันอย่างแท้จริง

๒.๓ เครื่องมือใช้ดับเพลิงที่ควรจะติดตั้งไว้នอกอาคารกลับเก็บเอาไว้ในคลัง เมื่อมีการตรวจตราจึงนำออกมาติดตั้งอ้างว่าจะสูญหาย

๒.๔ มีป้ายห้ามสูบบุหรี่บนโรงนอนพหาร แต่กลับปรากฏมีกันบุหรี่ทิ้งไว้ตามใต้เตียงนอนพหารทั่วไป

๓. ฉบ. ขอให้ผู้บังคับหน่วยกำชับ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

๓.๑ ทบทวนระเบียบเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยของหน่วยปรับปรุงแผนการขนย้ายเมื่อเกิดอัคคีภัยให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๓.๒ ฝึกอบรมและซักซ้อมการขนย้าย เมื่อเกิดอัคคีภัยอยู่เสมอ เพื่อให้รู้หน้าที่และลดความสับสนเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น

๓.๓ กวดขันให้ตรวจกันอย่างจริงจัง เพื่อทราบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้เสียแต่เนินๆ

๓.๔ อบรมให้กำลังพลเคยชินกับระบบการรักษาความปลอดภัยไว้โดยสมำเสมอ และผู้บังคับหน่วยจะต้องคำนึงถึงคติธรรมที่ว่า “เสียน้อยเสียยาก เสียนากเสียง่าย” คือเห็นอะไรที่จะเป็นต้นเหตุแห่งการเสียหายร้ายแรงตามมา จะต้องรับเร่งแก้ไขเสียแต่เดือนๆ เช่น เมื่อปลักไฟสายไฟเสียหายเล็กๆ น้อยๆ ให้ซื้อมาเปลี่ยนให้ออยู่ในสภาพเดิม ฯลฯ เป็นต้น

๔. กพ.ทบ. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อป้องกันความเสียหายในอัคคีภัย ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ ควรที่หน่วยต่างๆ จะได้มีการอบรมปรับปรุงแผนและซักซ้อม การป้องกันอัคคีภัยตามคำแนะนำของ จบ.อยู่เสมอเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย หรือหากเกิดอัคคีภัยขึ้นก็จะลดความเสียหายร้ายแรงให้ลดน้อยลงได้

๕. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการดังต่อไปนี้

๕.๑ ให้ สบ.ทบ. สำเนาให้ นขต.ทบ. ทราบ

๕.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยกำลังเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของ จบ. ในข้อ ๓ และปฏิบัติตามระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการป้องกันอักคีภัยและการปฏิบัติเมื่อเกิดอักคีภัย พ.ศ.๒๕๐๓ โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากชอบด้วยคำริ กรุณาอนุมัติตามเสนอในข้อ ๕ เพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้การอนุมัติอยู่ในอำนาจของ ผช.พบ.ทบ.(๑) ตามคำสั่ง ทบ.ที่ ๕๔๕/๒๕๒๒ ลง ๒๔ ต.ค.๒๒

(ลงชื่อ) พล.ต.ประเสริฐ สารฤทธิ์

(ประเสริฐ สารฤทธิ์)

จก.กพ.ทบ.

เรียน พบ.ทบ. (ผ่าน ผช.พบ.ทบ.(๑))

เห็นสมควรอนุมัติตามที่ กพ.ทบ.เสนอในข้อ ๕

(ลงชื่อ) พล.ท. ส. ลักษณ์ยานาวิน

ผช.เสธ.ทบ.ฝกพ.

๑๙ ก.ย.๒๕

อนุมัติตามที่ กพ.ทบ. เสนอในข้อ ๕

รับคำสั่ง พบ.ทบ.

(ลงชื่อ) พล.อ.อรรคอพล สมรูป

ผช.พบ.ทบ.(๑)

๑๕ ก.ย.๒๕

(สำเนา สบ.ทบ. รับที่ ๒๐๕๖๐ ลง ๒๐ ต.ค.๒๕๗) บชน.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.ทบ. (กองการปักครอง โทร.๒๒๒๗๒๐๐)

ต่อที่ กห ๐๔๐๑/๒๒๐๗๖ วันที่ ๑๓ ต.ค.๒๕๗

เรื่อง ขอให้หน่วยปฏิบัติตามระเบียน ทบ.

เรียน พบ.ทบ. (ผ่าน พช.พบ.ทบ.(๑))

อ้างถึง ระเบียน ทบ. ว่าด้วยการป้องกันอัคคีภัย และการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๐๓ ถึงที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือ จบ. ที่ กห ๐๔๒๓.๓/๒๑๓๐ ลง ๓ ต.ค.๒๕๗

๒. บัญชีรายชื่อหน่วยที่ใช้เส้นลวดทองแดงแทนฟิวส์

๑. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ จบ. รายงานว่า มีหน่วยทหารบางหน่วยใน ทบ. เท่าที่ตรวจพบ ตามบัญชีรายชื่อหน่วย สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียน ทบ. ที่อ้างถึง กล่าวคือได้ ใช้ลวดทองแดงต่อไฟฟ้าแทนฟิวส์ ทั้งๆ ที่ ทบ. ได้ออกรับรองห้ามไว้แล้ว

๑.๑ ระเบียน ทบ. ตามอ้างถึง ข้อ ๑.๑.๒ กำหนดว่า “ห้ามใช้เส้นลวดทองแดงแทน ฟิวส์เป็นอันขาด”

๑.๒ ระเบียน ทบ. ว่าด้วยการใช้ไฟฟ้าและประปาที่เบิกจากงบประมาณของบ งานบริหารทั่วไปของหน่วย พ.ศ.๒๕๒๗ ข้อ ๘.๒ ห้ามใช้ลวดชนิดอื่นใด นอกจกตุลวดชานวน ขนาดไม่เกินของเดิมเปลี่ยนแทนลวดชานวนที่ขาด (ฟิวส์ขาด) และถ้าใส่ลวดชานวนใหม่แล้วยังขาด อีก หรือเกิดสายไฟใหม่ขึ้น ต้องปลดสวิตซ์ใหญ่ทันที แล้วรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ของกรมยุทธโยธา ทหารบก หรือเจ้าหน้าที่ยุทธโยธาหรือช่างไฟฟ้าประจำหน่วยไปจัดการแก้ไขให้โดยเร็ว

๑.๓ อาการหน่วยทหารที่สร้างขึ้นครั้งแรก จะมีไฟฟ้า เนไฟฯ ให้แสงสว่างเท่านั้น ไม่ได้เพื่อกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้กับสิ่งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ตู้เย็น หม้อน้ำเย็น โทรศัพท์ เครื่อง บางหน่วยใช้เครื่องปรับอากาศ ไม่ได้ปรับปรุงสายไฟฟ้าหรือเครื่องควบคุม กระแสไฟฟ้า ให้สัมพันธ์กัน ฟิวส์ก็จะขาดบ่อย ตามระเบียนแล้วจะต้องใช้ช่างไฟฟ้ามาทำการต่อ ฟิวส์ให้บางที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยใช้ลวดทองแดงต่อเอง

๑.๔ ผู้บังคับหน่วยที่รับผิดชอบอาคาร ไม่ควรขันให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียน เมื่อพบผู้ฝ่าฝืนมีการใช้เส้นลวดทองแดงแทนฟิวส์แล้ว ไม่ลงโทษหรือไม่ได้อบรมชี้แจงผลเสีย หายหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้น

๑.๕ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย และการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย คือ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย ตามระเบียบ ทบ. หน่วยระดับกองพัน จะต้องทำการตรวจการป้องกันอัคคีภัยภายในหน่วยเดือนละ ๑ ครั้ง ระดับกองร้อย ๒ สัปดาห์ต่อครั้ง เจ้าหน้าที่ไม่ได้ปฏิบัติ

๑.๖ เจ้าหน้าที่ของหน่วย ไม่มีพิวส์อาหาลั้ยเตรียมไว้ เมื่อเกิดพิวส์ขาดจะได้ใส่ทดแทนได้ทันทีบางครั้งหายไม่ได้ และเกิดความมักง่ายของเจ้าหน้าที่เอง จะใช้ลวดทองแดงเส้นลวดธรรมชาติ เง็บกลัด อย่างโดยย่างหนึ่งแทนพิวส์

๒.๑ เพื่อป้องกันอันตรายและความเสี่ยหายนจากสาเหตุที่ไฟฟ้าลัดวงจร หรือมีกำลังไฟฟ้าสูงเกินกำหนด ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้อาหาร โรงเรียนทหารขึ้นได้ ในกรณีที่ใช้ลวดทองแดงแทนพิวส์นั้น บม. เสนอแนะดังนี้

๒.๑ สมควรให้หน่วยทหารทุกระดับหน่วย ออกคำสั่งเป็น รปจ. ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรงดำเนินการต่อพิวส์ไฟฟ้าปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. โดยเคร่งครัด

๒.๒ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วยจะต้องทำการป้องกันอัคคีภัย ของหน่วยตามความรับผิดชอบของตนตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

๒.๓ ผู้บังคับหน่วย ระดับกองพัน กองร้อย จะต้องรับผิดชอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบเมื่อมีการฝ่าฝืนระเบียบ ทบ. ว่ามีการใช้ลวดทองแดงแทนพิวส์ จะต้องดำเนินการพิจารณาลงทันท์ตามอำนาจหน้าที่ของตน

๒.๔ เจ้าหน้าที่ช่างไฟฟ้าของหน่วยต้องตรวจ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการต่อไฟฟ้าและการใช้กระแสไฟฟ้าให้เป็นไปตามระเบียบ ถ้าพบผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบต้องให้ข้อเสนอแนะและแจ้งให้ผู้บังคับหน่วยรับผิดชอบอาคารนั้นทราบ เพื่อแก้ไขโดยเร็ว

๒.๕ หน่วยต่างๆ ในระดับกองพัน กองร้อย จะต้องมีการพิจารณาควบคุม กำหนดการใช้สิ่งอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ ที่มีอยู่ไม่ให้เกินจำนวนกระแสไฟฟ้าที่กำหนดให้ หรือไม่ถูกกำหนดจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ช่างไฟฟ้าดำเนินการแก้ไขให้มีความสัมพันธ์กับกระแสไฟฟ้าที่ใช้

๒.๖ การใช้กระแสไฟฟ้า เพื่อประโยชน์อื่นๆ ไม่ควรต่อจากอาคารเรือนโรงทหาร ๓. กพ.ทบ.พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากมีหน่วยหลายหน่วยใน ทบ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. ที่อ้างถึง ข้อ ๑.๑.๑๒ เหตุที่หน่วยดังกล่าว ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. เพราะผู้บังคับหน่วยปล่อยปละละเลย ไม่เข้มงวดการบันเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติเสีย

ให้ถูกต้อง หากเกิดอคคีภัยขึ้น จะทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงได้ จึงเห็นสมควรให้ผู้บังคับหน่วยต่างๆ ใน ทบ. ได้เข้มงวดกวดขันเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง สนใจอาใจใส่และปฏิบัติตามข้อแนะนำของ จบ. ในข้อ ๒ โดยเคร่งครัด หากครั้งต่อไป จบ. ตรวจพบว่ามีหน่วยใด ใช้สื่นลวงทองแดงแทนฟิวส์อิก เห็นควรพิจารณาลงทัณฑ์ผู้บังคับหน่วยนั้นๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

๔. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการดังนี้

๔.๑ ให้หน่วยต่างๆ ใน ทบ. ปฏิบัติตามข้อแนะนำของ จบ. ในข้อ ๒ และปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. ตามอ้างถึงโดยเคร่งครัด

๔.๒ หาก จบ. รายงานว่ามีหน่วยใด ใช้สื่นลวงทองแดงแทนฟิวส์อิกให้พิจารณาลงทัณฑ์ผู้บังคับหน่วยนั้นๆ ตามความเหมาะสม

๔.๓ ให้ สบ.ทบ. สำเนาให้ กพ.ทบ. ทราบและปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากชอบด้วยคำริ กรุณาอนุมัติตามเสนอในข้อ ๔ เพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ควรอนุมัติอยู่ในอำนาจของ พช.พบ.ทบ.(๑) ตามคำสั่ง ทบ. ที่ ๕๐๑/๒๕ ลง ๒๕ ก.ย.๒๕

(ลงชื่อ) พ.อ.ชัยวุฒิ ศรีมาศ

(ชัยวุฒิ ศรีมาศ)

จก.กพ.ทบ.

เรียน พบ.ทบ. (ผ่าน พช.พบ.ทบ.(๑))

เห็นสมควรอนุมัติตามที่ กพ.ทบ. เสนอในข้อ ๔

(ลงชื่อ) พล.ท. สนั่น เศวตเศรณี

พช.เสช.ทบ.ฝกพ.

อนุมัติตามที่ กพ.ทบ. เสนอในข้อ ๔

รับคำสั่ง พบ.ทบ.

(ลงชื่อ) พล.ท.พิจิตร กุลละวณิชย์

พช.พบ.ทบ.(๑)

๑๕ ต.ค.๒๕